

NUMMER 9

En kliché fødes

25. januar 2017 af [Christian Aarestrup](#)

22

KAMPEN OM ILDEN

999999

Tegner/forfatter: Emmanuel Rodier

Forlag: COBOLT

Form: 168 sider i farver

Vejl. pris: 348,-

Udgivelsesår: 2016

Udgivelsesland: Danmark

Kulørt klassiker rammer for første gang de danske kyster – i tegneserieform.

Christian Aarestrup ser nærmere på en indflydelsesrig hulemandsfortælling fra 1911.

J.-H. Rosny var pseudonymet for de belgiske Boax-brødre, der omkring forrige århundredeskifte skrev en del populærlitteratur om de emner, der var oppe i den tid – evolution, fortidsmennesker, ikke-terrestriske livsformer – og sammen med Jules Verne og H.G. Wells var blandt de fremmeste

eksponenter for den genre, der senere skulle få samlebetegnelsen science fiction, men som dengang blev kaldt scientific romance(s) og lige så vel kunne udspille sig i nutiden og fortiden som i fremtiden.

Boax-brødrenes mest kendte værk, ofte tilskrevet den ældste af de to, er *Kampen om ilden*, der blev oversat til engelsk i 1967 og filmatiseret af Jean-Jacques Annaud i 1981, med en debuterende Ron Perlman i rollen som primær antagonist. Cobolts oversættelse af Emmanuel Roudiers tegneserieudgave er den første bogudgivelse af værket på dansk og en noget mere fuldstændig version end filmen, så hermed gøres klassikeren ret nemt tilgængelig for et dansk publikum.

Roudier har tidligere stået bag *Neandertal* – dansk udgave også fra Cobolt i 2012 – der tog udgangspunkt i en betydeligt mere moderne og realistisk forståelse af fortidsmenneskets livsvilkår. Rosnys over 100 år gamle fortælling kan ikke længere læses med den tids uvidenhed om samme faktiske historie og har dermed mistet en del af sin umiddelbare appel; til gengæld er dens kulturhistoriske betydning så meget desto mere fremtrædende og genkendelig som bagtæppet i enhver doven fantasyroman eller hulemandsskildring de sidste 50 år.

Selve kampen om ilden er ikke den mest komplicerede plotkonstruktion. Uldhammerklanens ild går ud under et sammenstød med en

SØG

Søg

NYESTE KOMMENTARER

- 👤 Q til [Femi-nichen på tur: Copenhagen Comics 2017](#)

- 👤 Kristian Bang Larsen til [Magtkamp på russisk](#)

- 👤 Charlotte Johanne Fabricius til [Femi-nichen på tur: Copenhagen Comics 2017](#)

- 👤 Thomas Berger til [Femi-nichen på tur: Copenhagen Comics 2017](#)

- 👤 Kim Helt til [Supersnak: Logan, den første rigtig gode Wolverine-film](#)

FIND OS PÅ FACEBOOK

9 Nummer 9 - magasin f...
2221 Synes godt om

Synes godt om side

Del

Vær den første af vennerne, der synes godt om dette

9 **Nummer 9 - magasin for tegneserier**
5 timer

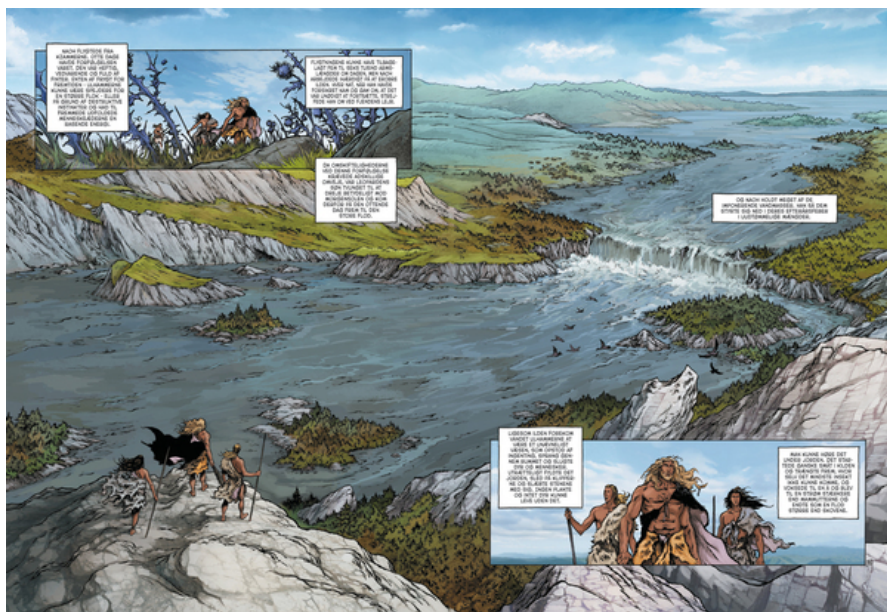
Swamp thing og Frankensteins monster græder i dag. Horrormesteren Bernie Wightson er gået bort. Hvad vil du huske ham for?

SENESTE INDLÆG

NYHEDER **ANMELDELSER** INTERVIEWS FEATURE PODCAST ▼ BLOG ▼ KONTAKT

sigt også positionen som stammeoverhoved. Noah er lyshåret og blåøjet og bredskuldret, Aghoo er mørk- og strithåret og endnu mere muskuløs, og marskdatteren er smuk på den der overtydelige mandebladsmåde og har allerede et godt øje til Noah, men frygter med rette Aghoo, der er kendt for ikke at behandle sine kvinder særlig pænt.

Roudier tegner og fortæller lige så klassisk, som forlægget er, dygtigt og detaljeret, men uden megen karakter eller originalitet. Det passer ganske godt til den gammeldags fortælling og de altdominerende naturskildringer, og *Kampen om ilden* tager sig tilpas flot i traditionel forstand ud til en udgivelse af sin slags og er gennemgående godt håndværk, grundigt og loyalt arbejde.

Og selv om selve historien primært har kulturhistorisk interesse, så kan man godt stadig fornemme, hvorfor den har gjort indtryk med sin brutale, nærmest socialdarwinistiske urmenneskeopfattelse og sin underliggende optimisme og tro på, at videnskaben og oplysningen snart vil gøre det af med disse menneskets primitive sider. Fra før to verdenskrige og alskens masseødelæggelsesvåben gjorde datidens fremskridtstro til skamme.

Emmanuel Roudier, J.-H. Rosny

DEL PÅ [f](#) [t](#) [@](#) [G+](#) [in](#) [t](#) [✉](#)

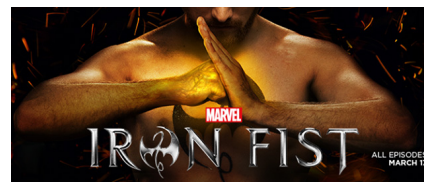
Christian Aarestrup

FORRIGE ARTIKEL

[Cyklen fra før verden gik af lave](#)

NÆSTE ARTIKEL

[Farverig fireforestilling](#)

Supersnak: Iron Fist er Netflix' første Marvel-stinker

20. marts 2017

0

Pisket med musik og Klubien retrospektiv

19. marts 2017

0

Min mor er en hat

17. marts 2017

0

Lucha Comico: Zines og small press

16. marts 2017

0

Nyt Nummer9-podcast: Lucha Comico

15. marts 2017

0

Forårsforskræp: Det pureste opspind

Forsmag: "Neandertal"

26. januar 2012 af [Erik Barkman](#)

2

19. juni 2012 af [Erik Barkman](#)

1

22 KOMMENTARER

Christoffer Gertz Bech on 25. January 2017

[Reply](#)

Lille rettelse: Hovedpersonen hedder ikke Noah, men Naoh.

Kristian Bang Larsen on 26. January 2017

[Reply](#)

Når nu det er tænkt som en populærvidenskabelig, men også realistisk skildring, så irriterer det mig sgu, at mændene ligner nogen der har brugt alle deres formiddage i fitnesscentreret inden de skulle ud og jage mammutter.

Det har jo været nok "oprindelige folk" at kigge på rundt om i verden, hvis man vil se hvordan en menneskekrop ser ud, hvis man lever som samler/jager. Og det er altså ikke sådan der – også selv om man evt. er af en tætbygget race.

Pumpin' Iron hulemandsstyle...

Christian Aarestrup on 26. January 2017

[Reply](#)

Det bød mig også imod, men jeg har heller ikke læst romanforlægget og ved ikke, om hulemenneskeracens fysiske fremtoning er en loyal gengivelse af Rosnys værk; det *kunne* det godt være: I så fald skal det jo bare tages som endnu et element, der i højere grad udtrykker tidens endnu noget tentative og lidt barnlige forestillinger om urtilstanden.

Carsten Søndergaard on 28. January 2017

[Reply](#)

Jeg kan ikke se, hvad problemet er. De to protagonister er ganske vist muskuløse, men det forekommer da ikke overraskende i en tid, hvor rå muskelkraft uden tvivl har været et parameter for at indtage ledende magtfunktioner i en kultur.

Naohs to følgesvende, Gaw, antilopens søn, og Nam, poplens søn, er jo også netop modstykker til det – de er hurtige og adrætte snarere end muskuløse. Ligesom de fleste andre af menneskeracen er skildret som gængse homo sapiens.

Synes I så også, at wah-folket er for tynde? Eller de røde dværge for små?

Christian Aarestrup on 28. January 2017

[Reply](#)

noget fra en omtrent samtidig forside af Ugens rapport). Nu levede fortidsmennesket ikke helt så råt og rent alfahanstyret, som man engang forestillede sig, men selv hvis vi sætter det i parentes grundet fortællingens alder, så ligner Aghoo og hans brødre langt mere naturligt stærke mænd end helten, som netop bare ligner en skabelonskåret *tegnese*figur.

Og det skaber altså en anden distance i vores nutidige referenceramme end tilstedeværelsen af andre menneskeracer med en anden kropsbygning end lige homo sapiens. Hvilket – igen – kan være en helt igennem korrekt og loyal gengivelse af det oprindelige værk; ikke desto mindre har det den beskrevne effekt på hr. Bang og også undertegnede: Vi tænker bodybuildingbøf, når vi ser hovedpersonen og mange af de andre, unavngivne fortidsmennesker i værket her.

Carsten Søndergaard on 28. January 2017

[Reply](#)

Nuvel, jeg har hverken læst Musclemag og Ugens Rapport i 1989. Det er muligvis forklaringen på, at jeg ikke har fået nogen afledte associationer.

Jeg skal heller ikke kunne sige, om de medvirkende fysiognomi er beskrevet af Rosny (Boex, ikke Boax) i romanen. Men det er dog sandsynligt, at Roudier *enten* har kalkeret sine tegninger efter Rosnys tekst – *eller* har benyttet sig af den nyeste forskning i fortidsmenneskers udseende, akkurat som han gjorde i Neandertal, hvilket han netop fik stor ros for af videnskabeligt orienterede kulturkritikere. I hvert fald lyder det usandsynligt, at han her i det 21. århundrede skulle have hentet et visuelt udtryk fra 1989 til en roman fra 1911 – som det forekommer mig, at I forsøger at tillægge dokumentariske kvaliteter.

Christian Aarestrup on 29. January 2017

[Reply](#)

Hold nu op, Carsten. Nej, ingen tillægger den oprindelige roman dokumentarstatus. Hovedpersonen ligner en bodybuilder. Sådan så ingen ud hverken for 10.000 eller for 100 år siden.

Christian Aarestrup on 29. January 2017

[Reply](#)

P.S. "Videnskabeligt orienterede kulturkritikere" lyder ærlig talt ikke som den mest relevante kategori af fagpersoner at få bekræftet ens fremstilling af fortidsmennesker blandt.

Kristian Bang Larsen on 29. January 2017

[Reply](#)

Man har jo fin dokumentation for hvordan naturfolk fysiologisk ser ud for der har jo været masser af mennesker rundt om i verden der har levet som nomader og/eller samler/jægere i det 20 århundrede. De er typisk muskuløse og magre. Nogen har været tætbyggede andre høje og slanke. De har ikke set ud som i ovenstående billeder.

Folk kan selvfølgelig godt fysiologisk have set anderledes ud tilbage i urtiden.

Men de meget muskuløse overarme og brystkasser der paraderes rundt med på de to midterste billeder, dem får man simpelthen ikke uden træning nede i styrkecenteret. Et menneske der går på to ben har simpelthen ikke mulighed for at udvikle de muskler, lige meget hvor meget han træner med at hugge brænde med stenøksen og kaste med spyd.

Christian Aarestrup on 29. January 2017

[Reply](#)

Det her bider sig selv i halen, for det er jo netop populærkulturelle fremstillinger som romanforlægget, der har skabt forestillingen om den store, stærke hulemand, der skulle kunne slås for at klare sig. Men det at fortidsmennesket faktisk ikke primært var bygget til at slås, vidner netop om en lidt mere fredelig og samarbejdende urtid, hvilket også er mere i overensstemmelse med, hvordan andre flokdyr lever sammen.

Det er ret uhensigtsmæssigt at slås indbyrdes i stammen (andre stammer er en anden sag) hele tiden, og en plads øverst i hierarkiet udelukkende baseret på muskelstyrke er en ustabil situation, altid kun en brodden pandeskal påført under søvn fra at skifte alfahannen ud. Det er langt mere solidt at basere det på sociale relationer, gensidighed og selvfølgelig familiebånd.

Carsten Søndergaard on 29. January 2017

[Reply](#)

Det er dig og ikke mig, der kalder det for en populærvidenskabelig fremstilling, Christian. Jeg vil blot kalde det for fiktion, eskapisme, et eventyr, en fantasifuld roman. Eller findes der belæg for, at (populær)videnskaben for hundrede år siden forestillede sig, at der i forhistorisk tid levede mennesker som wah-folket eller de røde dværge? Det forekommer i hvert fald ikke mig mere mærkeligt, at der i den sammenhæng optræder et par muskelsvulmende personer, uanset at deres præcise fremstilling teknisk set kun kan opnås i en moderne kropsdyrkelseskatedral.

Men jeg takker for indføringen i den visuelle forståelse af kroppe, der kræver træning i et muskelcenter. Jeg vil lægge mere mærke til den slags i fremtiden, for eksempel i superhelteserier.

Hvad de videnskabeligt orienterede kulturkritikere angår, tænker jeg naturligvis først og fremmest på Anne Knudsens fremragende anmeldelse af Neandertal. Hun er trods alt dr.phil. i antropologi og en af de danskere, der ved mest om forskningen i fortidsmennesker. Ud over at være en blændende kulturkritiker, også af tegneserier.

Carsten Søndergaard on 29. January 2017

[Reply](#)

Undskyld, det er Kristian og ikke Christian, der kalder for populærvidenskab.

Christian Aarestrup on 30. January 2017

[Reply](#)

Ja, du har ret, Carsten; man kan også sidestille skildringen af fortidsmennesket her med superhelteserier: Det er den samme skabelon. Hvilket der heller ikke nødvendigvis er noget galt med.

Det må gerne være eventyr, eskapisme, ren fantasi. Så kan det bare ikke samtidigt repræsentere den nyeste forskning i fortidsmenneskets udseende eller virke helt naturligt givet datidens kultur.

Jeg skal nok få læst Neandertal ved lejlighed; den lyder interessant. Men den eventuelle realisme heri bærer bare ikke over i denne udgivelse, der også var interessant – bare på en anden måde.

Når jeg ikke tillægger de medvirkendes præcise anatomiske samklang med nutid, datid eller fortid så stor betydning som jer, er det måske bare, fordi det for mig mest blændende ved både Neandertal og Kampen om ilden – ud over den i begge tilfælde medrivende fortælling – er Roudiers eminente fortælleteknik, hans side- og opslagslayout og hans måde at inddrage naturen som bagtæppe for begivenhederne på variende måder. Det giver et helstøbt værk, som et par forvoksede mavemusklér ikke spolerer for mit vedkommende.

Jørgen Høgh on 13. February 2017

[Reply](#)

Jeg har hverken læst bogen eller tegneserien. Men jeg husker, at jeg i firserne havde en fantastisk oplevelse, da jeg så den franske spillefilm: “Kampen om Ilden”. Kunne den eventuelt have noget med bogen og tegneserien at gøre? Instrukøren Jean Jaques Annaud må have moret sig meget under optagelsen. Neanderthalerne fik fat i en sort kvinde, der belærte dem om humor, og sin udvalgte han belærte hun om, at missionærstillingrn måske var mere dejlig end hundedittoen. Den tåbeligste af neanderthalerne minder for øvrigt lidt om Martin Henriksen fra dansk folkeparti. Har jeg fat i den samme historie, som bogen og tegneserien fortæller?

Christian Aarestrup on 13. February 2017

[Reply](#)

Jeps, Annauds film er baseret på samme bog, Jørgen.

Carsten Søndergaard on 13. February 2017

[Reply](#)

Filmen er overordentlig løst baseret på romanen. Tegneserien er derimod kort og godt en tro tegneserieudgave af romanen.

Tore on 17. February 2017

[Reply](#)

Tore tester kommentarer for at se om de bliver cached.

Jørgen Høgh on 18. February 2017

[Reply](#)

Vil Tore udtrykke sig mere forståeligt?

Kristian Bang Larsen on 18. February 2017

[Reply](#)

Tore er vores programmør, der tester om kommentar-funktionen virker i det nye design. Det lader den i det store hele til at gøre.

Jørgen Høgh on 19. February 2017

[Reply](#)

Jørgen spørger: Hvad menes der med at blive “cached”?

Håkan on 19. February 2017

[Reply](#)

“Cached” betyder väl ungefär att kommentarerna sparas inför framtiden...

Jag antar att vad som menas här är att kommentarerna finns kvar efter att man har skrivit in dem... (?)

eller mindre gutturala läten...

SKRIV ET SVAR

Kommentar

Navn

E-mail

Website

Skriv kommentar

NUMMER9

Nummer9 er et tegneseriemagasin på nettet for alle med interesse for tegneseriemediet, den niende kunstart, som de siger i Frankrig. På Nummer9 bringer vi anmeldelser, nyheder og baggrundsstof, som henvender sig til såvel nye som garvede tegneserielæsere

TEGNESERIE-RESURSER

[Dansk Tegneserieråd](#)
[Danske Tegneserieskabere](#)
[Comicwiki](#)
[Copenhagen Comics](#)
[Art Bubble](#)
[Storm P. Museet](#)
[The Animation Workshop](#)

META

[Log ind](#)
[RSS af indlæg](#)
[Kommentar-RSS](#)
[WordPress.org](#)